پرونده

اشتعال اعتراضات ضدتبعیض نژادی سیاهان شیکاگو

ادامه از صفحه یک

وی افزود: آنچه بیش از هر چیز دیگر مرا آزار می‌دهد این است که ما همواره داستانی را از اداره پلیس شیکاگو می‌شنیدیم که در تناقض کامل با آنچه این تصاویر ویدئویی نشان می‌دهد، بوده است. پلیس شیکاگو در خلال یک سال گذشته همواره مدعی بوده این نوجوان، به سوی نیروهای پلیس حرکت و آنان را تهدید کرده بود. پلیس شیکاگو مدعی شده بود این نوجوان، با لگدِ خود، شیشه خودروی پلیس را شکسته و به سوی آنان حمله‌ور شده بود، از این رو نیروهای پلیس شیکاگو برای دفاع از جانِ خود، مجبور به شلیک به وی شدند. مارتین گفت: این در حالی است که تصاویر ویدئویی که اکنون به دستور قاضی دادگاه منتشر شده است حقایقی را نشان می‌دهد که با این ادعاهای پلیس به هیچ‌وجه همخوانی ندارد، به عنوان مثال این نوجوان اصلاً در حال حرکت به سمت نیروهای پلیس نبوده بلکه در حال دور شدن از آنان بوده است، به علاوه حتی وقتی وی بر اثر اصابت چند گلوله روی زمین می‌افتد، آن افسر پلیس کماکان به وی شلیک می‌کند. از شش افسر پلیسی که در آنجا حضور داشتند، فقط یک نفر از سلاح گرم خود استفاده می‌کند و سایرین به سوی این نوجوان شلیک نمی‌کنند، زیرا از جانب وی هیچ خطر یا تهدیدی را احساس نمی‌کنند. این وکیل امریکایی افزود: متأسفانه فرهنگ رایج میان نیروهای پلیس امریکا این است که پس از شلیک یک یا چند تن از آنان به یک مظنون، اولاً هیچ تلاشی برای نجات جان مظنونِ تیر خورده نمی‌کنند، ثانیاً نیروهای پلیس حقیقت را به مردم نمی‌گویند بلکه با هم صحبت و تبانی می‌کنند که چه داستانی را برای توجیه قتلِ آن مظنون بسازند و همگی همان داستان (ساختگی) را نقل کنند، ثالثاً اداره پلیس تلاش می‌کند تمام اسناد و مدارک یا تصاویر ویدئویی مربوط به تیراندازی را مخفی نگه دارد. در پی این حادثه، آنیتا آلوارز دادستان ایالت ایلینوی اگرچه تیراندازی پلیس به این نوجوان ۱۷ ساله را «غیرقابل توجیه» خوانده و معترف بود که او قربانی حامل چاقویی مأموران تهدید کند نکرده بود اما تعداد گلوله‌های شلیک شده به سوی او را «دو گلوله» اعلام کرده بود. آلوارز همچنین برای اینکه سازمان یافته بودن تبعیض‌نژادی در سامانه پلیس امریکا علیه رنگین پوستان را زیر سؤال برده باشد، اقدامات را به «تعدادی سیب خراب» که «زیاده روی و قانون شکنی می‌کنند» نسبت دهد.

چالش

پنجمین کشتی جنگی سعودی در سواحل یمن منهدم شد

نیروهای مردمی یمن یک کشتی جنگی دیگر سعودی‌ها را این بار در بندر مخاء در استان تعز منفجر و آن را غرق کردند؛ استانی مشرف بر تنگه باب المندب که از ۹ روز قبل صحنه درگیری شدید بین نیروهای مردمی یمن و متجاوزان سعودی است. این پنجمین کشتی جنگی عربستان است که از آغاز تجاوز نظامی به یمن در ششم فروردین ماه امسال هدف نیروهای مردمی یمن قرار می‌گیرد.

به گزارش «جوان»، یک منبع نظامی یمنی که نام او فاش نشده، به شبکه المسیره یمن گفته که نیروهای موشکی یمن، یک کشتی جنگی سعودی را در سواحل المخاء در جنوب غربی یمن، مشرف بر باب المندب منهدم کرده‌اند. حمله به این کشتی جنگی روز سه شنبه ۲۴ نوامبر، در اوج نبرد کمیته‌های مردمی یمن و ارتش این کشور با متجاوزان سعودی صورت گرفته است. این پنجمین کشتی جنگی سعودی‌هاست که هدف نیروهای مردمی یمن قرار می‌گیرد ولی برخی منابع، آن را ششمین کشتی نیز اعلام کرده‌اند. نیروهای وابسته به منصور هادی رئیس جمهور مستعفی و فراری یمن از ۱۶ نوامبر حمله‌ای را برای به دست گرفتن کنترل استان تعز در جنوب غربی یمن آغاز کرده‌اند اما نیروهای انصارالله مانع آنان می‌شوند. جنگنده‌های آپاچی عربستان بندر المخاء در استان تعز را دیروز به شدت بمباران کردند. همزمان کمیته‌های مردمی یمن پایگاه‌های نظامی سعودی را در جیزان، نجران و عسیر هدف قرار دادند. درگیری‌ها در تعز تشدید شده و منابع نظامی دو طرف تأیید می‌کنند که انصار الله و نیروهای مردمی یمن توانسته‌اند ضربات شدیدی به نیروهای متجاوز در تعز وارد کنند. شبکه تلویزیونی العالم گزارش داد: دهها مزدور عربستان سعودی در تعز یمن کشته شده‌اند. یک منبع نظامی وابسته به ارتش یمن گفته که بیش از ۲۰ نفر از عناصر مزدور ائتلاف سعودی هنگام تلاش برای پیشروی به سمت پادگان «العمری» در تعز کشته شده‌اند و ۷۰ نفر نیز زخمی شده‌اند. یک منبع نظامی یمنی هم به گزارش خبرگزاری رسمی یمن (سبا) گفته که ارتش و کمیته‌های مردمی یمن در تعز توانستند اردوگاه تروریست‌ها و مزدوران عربستانی را در منطقه نجد قسیم، الکساره و رأس النجد به کنترل خود درآورده و شمار زیادی از تروریست‌ها و مزدوران سعودی را کشته و تعدادی را نیز اسیر کنند.

■ **نیویورک تایمز: امارات مزدوران کلمبیایی را وارد یمن می‌کند**

نیویورک تایمز از ورود صدها مزدور کلمبیایی به یمن برای کمک به جنگ آل سعود با نیروهای مردمی یمن خبر داد. به گزارش خبرگزاری میزان به نقل از پایگاه خبری «نیویورک تایمز» صدها مزدور کلمبیایی که در پنج سال گذشته توسط شرکت وابسته بلک واتر امریکا آموزش داده شده‌اند، توسط امارات برای جنگ وارد یمن شده‌اند. در میان این ۴۵۰ مزدور نظامی، اتباع پانامایی، شیلیایی و السالوادوری نیز وجود دارند تا جنگ و هرج و مرج در میان حضور نیروهای ارتشی دولت یمن، نیروهای مردمی، ارتش آل سعود، امارات، قطر و سایر گروه‌های نظامی را بیشتر کنند. نیویورک تایمز در ادامه نوشت: قرار است تمامی سربازان استخدام شده کلمبیایی از سوی سعودی‌ها وارد عرصه نبرد شوند. رسانه‌های امریکای جنوبی اعلام کرده‌اند مزد و حقوق این سربازان به احتمال زیاد از سوی عربستان سعودی یا امارات پرداخت می‌شود. همچنین طبق گزارش نشریه «لِ تمپیدوی» کلمبیا، از ابتدای اکتبر تاکنون، بیش از ۱۰۰ کلمبیایی وارد عدن شده‌اند و سربازان بیشتری در راه هستند.

خبر

اوکراین عبور هواپیماهای روسی را ممنوع کرد

اوکراین بار دیگر سیاست‌های ضدروسی خود را افزایش و از ممنوعیت عبور هواپیماهای روسی از آسمان این کشور خبر داد.

روز چهارشنبه در جلسه کابینه وزرای اوکراین طرحی برای ممنوعیت عبور هواپیماهای روسیه از حریم هوایی اوکراین به تصویب هیئت وزرا رسید. به گزارش خبرگزاری فارس به نقل از خبرگزاری فرانسه، این اقدام کی‌یف درست پس از آن صورت گرفت که مسکو از طرح‌های خود برای توقف انتقال گاز به اوکراین پرده برداشت. آرسنی یاتسنیوک، نخست وزیر اوکراین در توجیه این اقدام دولت کی‌یف گفت: «ممکن است روسیه بخواهد از حریم هوایی اوکراین برای تحریکات بیشتر استفاده کند.» وی افزود: «این مسئله به امنیت ملی اوکراین مربوط می‌شود و پاسخی است به اقدامات فدراسیون روسیه». اوکراین و روسیه همچنین از اواخر اکتبر همه پروازهای هوایی مستقیم بین دو کشور را ممنوع کرده‌اند. مقامات روس همچنین حریم هوایی خود را به روی هواپیماهای اوکراین بسته‌اند اما هواپیماهای غیرنظامی روسیه تاکنون می‌توانستند برفراز آسمان اوکراین پرواز کنند. شرکت روسی گازپروم دیروز تحویل گاز به اوکراین را به دلیل عدم پرداخت بدهی قطع کرد. خبرگزاری «آسوشیتدپرس» با اعلام این خبر نوشت که «الکسی میلر» مدیر اجرایی شرکت گازپروم از چنین اقدامی خبر داد و گفت که روسیه روز چهارشنبه آخرین محموله گازی را به این کشور اعزام می‌کند و محموله بیشتری به این کشور نخواهد داد چرا که مقامات اوکراینی پول برای دریافت گاز بیشتر را نداده‌اند. تنش‌های روسیه و اوکراین پس از الحاق شبه جزیره کریمه به خاک روسیه و حمایت مسکو از استقلال طلبان روس گرا در شرق اوکراین تشدید شده و حتی دولت کنونی اوکراین با گرایش هر چه بیشتر به غرب، دامنه سیاست‌های ضدروسی خود را گسترش داده و درصدد گنجاندن نام روسیه به عنوان دشمن در دکترین دفاعی خود است.

گزارش یک

محمد بابایی

اختلاف در نشست «پشت درهای بسته» بروکسل درباره میزان حمایت از آنکارا

ناتو پشت ترکیه را خالی کرد

همانطور که انتظار می‌رفت ناتو در نشست اضطراری سه‌شنبه شب خود، از ترکیه اعلام حمایت کرد اما گزارش‌های منتشر شده حاکی از آن است که در میان اعضای ناتو اختلاف نظر جدی درباره حمایت از آنکارا وجود دارد و آنها علاقه‌ای ندارند که وارد درگیری روسیه و ترکیه شوند.

روز گذشته مقامات روسیه مواضع تندی علیه ترکیه اتخاذ و رهبران آنکارا را به حمایت از تروریسم متهم کردند. «دیمیتری مدودف» چهارشنبه هشدار داد ساقط کردن جنگنده سوخو توسط ترکیه عواقب وخیمی برای آنکارا در پی خواهد داشت. وی همچنین تهدید کرد سقوط جنگنده روسیه شاید به لغو پروژه‌های مشترک بین مسکو و آنکارا بینجامد. مدودف افزود: «ترکیه حامی تروریسم است و این جای تعجب ندارد. دولت ترکیه منافع مالی مستقیم در سود فروش نفت داعش دارد.» «دیمیتری پسکوف» سخنگوی کاخ کرملین هم روز چهارشنبه با تأکید بر اینکه روسیه به حملات هوایی خود علیه مواضع داعش در سوریه ادامه خواهد داد، نسبت به نیت و تمایل آنکارا برای مشارکت در جنگ علیه داعش ابراز تردید کرد. سرگئی لاوروف وزیر خارجه روسیه نیز در نشستی خبری درباره سقوط جنگنده این کشور توسط ترکیه گفت: مسکو در روابط خود با آنکارا به طور اساسی بازنگری خواهد کرد و نه سفری به ترکیه انجام خواهد شد و نه به مقامات ترکیه اجازه داده می‌شود که به مسکو بروند. وزیر خارجه روسیه ادامه داد: «ما با ترکیه سر جنگ نداریم و روابطمان را با ملت این کشور ادامه خواهیم داد اما پس از این تحولات انتظار نداشته باشید روابط همانند گذشته ادامه یابد. مسکو به طور کلی در تبادلات و روابط خود با ترکیه بازنگری خواهد کرد.»

■ **هدف‌گیری با برنامه‌ریزی**

مقامات روسیه ترکیه را متهم کرده‌اند که بر اساس برنامه قبلی جنگنده سوخو ۲۴ را هدف قرار داده‌اند. سرگئی لاوروف با عمدی خواندن این اقدام آنکارا گفت: «ترکیه بارها خواستار ایجاد «منطقه‌ای امن» در مرزهای خود با سوریه شده بود و اقدام دیروز نیز در راستای همین خواست ترک‌هاست.» لاوروف گفت: «پیشتر نیز چنین حوادثی در مرز با ترکیه رخ داده بود و هواپیماهای ما اشتباهاً چند ثانیه‌ای به حریم هوایی ترکیه وارد شده بودند اما هیچ گاه کار به درگیری هوایی نکشید. گرچه در مورد دیروز باید اطمینان بدهم که جنگنده روسیه وارد حریم هوایی ترکیه نشده بود. در زمانی که یک جنگنده ترکیه توسط سوریه هدف قرار گرفت، اردوغان که در آن زمان نخست‌وزیر ترکیه بود با این ادعا که ورود یک جنگنده به حریم هوایی این کشور دیگر برای چند ثانیه دلیل قانع کننده‌ای برای هدف گرفتن آن نیست، این اقدام ارتش سوریه را محکوم کرد. اما چگونه اکنون خود دست به چنین اقدامی می‌زند و از آن دفاع می‌کند؟!» سرگئی لاوروف همچنین گفت: «تلفنی با وزیر خارجه ترکیه (مولود چاووش اوغلو) صحبت کردم. به او گفتم آیا امریکایی‌ها ادعای شما را درباره اینکه جنگنده روسیه وارد حریم هوایی ترکیه شده‌اند، تأیید کردند؟ اما او جوابی نداشت.» تحلیلگران نیز گفته وزیر خارجه روسیه را تأیید می‌کنند. توماس مک‌اینرنی، ژنرال بازنشسته نیروی هوایی امریکا گفت که اقدام ترکیه در هدف گرفتن جنگنده سوخوی روسیه می‌تواند اقدامی از پیش طراحی شده از سوی رجب طیب اردوغان، رئیس جمهوری ترکیه باشد تا میان روسیه و ناتو شکاف ایجاد کند. مک‌اینرنی در گفت‌وگو با فاکس نیوز تأکید کرد، این حمله از پیش توسط اردوغان برنامه ریزی شده بود و هدف از آن تنش‌زایی میان روسیه و ناتو و همچنین ناکام گذاشتن همکاری بالقوه در سوریه بود چرا که آنکارا مخالف حمایت امریکا از شبه‌نظامیان کرد است.

■ **ناتو پشت ترکیه نمی‌ایستد**

ناتو با تکرار مواضع قبلی خود مبنی بر حمایت از ترکیه و حق این کشور برای دفاع از مرزهای خود، از روسیه و ترکیه خواست که از ایجاد تنش بیشتر خودداری کنند. پنس استولتنبرگ، دبیر کل سازمان پیمان آتلانتیک شمالی در کنفرانس مطبوعاتی گفت: «در شرایط کنونی ما خواستار آرامش و تنش‌زدایی هستیم. دیپلماسی و تنش‌زدایی مسائلی مهم برای حل این مسئله به شمار می‌روند.» استولتنبرگ همچنین خواهان مذاکرات بیشتر میان مسکو و آنکارا برای حل و فصل این وضعیت شد و گفت: جامعه بین‌الملل باید جلوی تکرار وقوع تصادفات این چنینی را بگیرد، هر چند ناتو تلاش کرد موضع منسجمی در حمایت از ترکیه اتخاذ کند اما گزارش‌های منتشر شده حاکی از اختلاف جدی اعضای ناتو درباره اقدام ترکیه در ساقط کردن جنگنده روسی است. سرگئی لاوروف گفت: ما می‌دانیم بیانیه‌ای که توسط دبیر کل ناتو قرائت شد، مورد توافق همه اعضا نبود. وزیر خارجه روسیه خاطر نشان کرد: «ارزیابی ناخوشایندی از عملکرد ترکیه [در میان اعضای ناتو] وجود داشت اما اتحاد منسجم متحدان که به خوبی شناخته شده است، [بر بیانیه] غالب شده است.» راشا تودی هم به نقل از منابع دیپلماتیک گزارش داد: اعضای ناتو پس از نشست فوری درباره سقوط جنگنده روسی توسط ترکیه نتوانستند حمایت واحدی از ترکیه نشان دهند. این منابع همچنین گفتند که نگرانی جدی در میان اعضا درباره رفتار ترکیه وجود داشت و آنها درباره محل سقوط هواپیما اختلاف داشتند. راشا تودی همچنین به نقل از یک منبع نزدیک به ناتو گزارش داد: «در جریان بحث درباره حادثه سوخو ۲۴ اختلافات جدی وجود داشت و بعضی نمایندگان درباره شکایت ترکیه خیلی محتاط و کم حرف بودند.» همچنین رویترز به نقل از دیپلمات‌های ناتو که در نشست حضور داشتند، گزارش داد: «در حالی که هیچ‌کدام از نمایندگان ۲۸ عضو صریحاً از روسیه حمایت نکرده‌اند اما عده‌ای از اینکه ترکیه هواپیمای روسی را بیرون از حریم هوایی خود اسکورت نکرده، ابراز نگرانی کردند.» اظهارات رسمی بعضی مقامات اروپایی نیز حاکی از آن بود که آنها علاقه‌ای ندارند خود را درگیر این بحران کنند. «آنگلا مرکل» صدراعظم آلمان در سخنانی در پارلمان این کشور به صورت ضمنی اقدام ترکیه را سرزنش کرد. وی با اشاره به اینکه «شرایط پس از اقدام ترکیه در سرنگونی هواپیمای روسی پیچیده شده است، هر کسی حق دفاع از خود در برابر تجاوز را دارد»، تأکید کرد: «ترکیه باید از هر اقدامی که به وخامت اوضاع منجر می‌شود، خودداری کند.» امریکایی‌ها نیز در ظاهر بر حق ترکیه برای دفاع از مرزهای خود تأکید کردند اما با اشاره به اینکه این هواپیما در خاک سوریه مورد اصابت قرار گرفته ادعای ترکیه را به نوعی تکذیب کردند. رسانه‌های امریکایی به نقل از یک مقام رسمی این کشور که نخواسته نامش فاش شود، آورده‌اند: «اطلاعات نشان می‌دهد این جنگنده در حریم هوایی سوریه مورد اصابت قرار گرفته است.» در همین حال، کلنل استیو وارن، سخنگوی ارتش امریکا مستقر در بغداد در تماسی ویدئویی با خبرنگاران گفت: هنوز مشخص نیست جنگنده روسیه که روز سه‌شنبه ساقط شد، در کدام طرف مرز ترکیه – سوریه پرواز می‌کرده است و تجزیه و تحلیل آن و رسیدن به نتیجه گیری اندکی زمانبر خواهد بود. در همین حال مقامات امریکایی گفته‌اند این هواپیما فقط ۱۷ ثانیه وارد حریم هوایی ترکیه شده بود. تحلیلگران معتقدند این مواضع امریکا نشان می‌دهد ترکیه بدون هماهنگی واشنگتن دست به این اقدام زده است.

■ **موضع نرم ترکیه**

به نظر می‌رسد ترس از واکنش روسیه و نبود حمایت جدی از ترکیه در میان اعضای داعش باعث نرم شدن مواضع مقامات ترکیه شده است. رجب طیب اردوغان رئیس جمهور ترکیه روز چهارشنبه گفت که مقامات نظامی کشورش نمی‌دانستند که هواپیمای سرنگون شده متعلق به روسیه بوده و فکر می‌کردند تعلق به سوریه دارد. وی با اشاره به اینکه «ما نمی‌خواهیم روابط خود را با روسیه بحرانی کنیم»، اظهار داشت: «ترکیه پیش از اعلام روسیه درباره هویت جت پیش از سرنگونی آن اطلاع نداشت.»

■ **اس-۴۰۰**

یکی از مهم‌ترین واکنش‌های روسیه به اقدام ترکیه استقرار موشک اس_۴۰۰ در شمال سوریه است؛ تحولی که کارشناسان آن را خیلی مهم توصیف کردند. «سرگئی شویگو» وزیر دفاع روسیه روز چهارشنبه با اعلام خبر استقرار سامانه اس-۴۰۰ در پایگاه هوایی «حمیمیم» سوریه گفت: استقرار این سامانه پدافند هوایی جامعی فراهم آورد. پیشتر وزارت دفاع روسیه اعلام کرده واکنش مسکو سه مرحله خواهد داشت؛ «تأمین پوشش هوایی برای جت‌های جنگنده در تمام عملیات هوایی، افزایش پدافند هوایی از طریق استقرار موشک‌های رهگیر کروز در سواحل لاذقیه و در نهایت نیز تعلیق تمام ارتباطات نظامی با ترکیه» همچنین روسیه ناوشکن مجهز به موشک‌های کروز و سامانه ضدهوایی که گفته می‌شود شبیه اس-۳۰۰ است در سواحل لاذقیه مستقر کرد. رسانه‌های روسی گزارش دادند به این موشک دستور داده شده است تا هر هدفی که می‌تواند خطر ایجاد کند، هدف قرار دهد.

گزارش ۲

گالوپ: فقط ۵ درصد ایرانی‌ها امریکا را پایبند برجام می‌دانند

مذاکره کنندگان هسته‌ای ایران برای تقویت و اجرای برجام روز سه‌شنبه به وین رفتند اما جدیدترین نظرسنجی یک مؤسسه امریکایی نشان می‌دهد بیشتر ایرانی‌ها به پایبندی امریکا به توافق هسته‌ای ایران و ۱+۵ خوشبین نیستند و تنها ۵ درصد مطمئنند امریکا به تعهدات خود در برجام پایبند خواهد ماند.

به گزارش «جوان»، ایران و ۱+۵ پس از یک دهه کشمکش بر سر برنامه هسته‌ای ایران پایان دادند ولی ایرانی‌ها همچنان به تعهدات امریکا در اجرای توافق هسته‌ای اعتماد ندارند. مؤسسه افکارسنجی گالوپ ضمن انتشار آخرین نظرسنجی‌های این مؤسسه نوشته است: «بیش از دوسوم مردم ایران از تلاش تیم مذاکره کننده ایرانی در گفت‌وگوهای هسته‌ای حمایت کرده و برجام را یک دستاورد بزرگ و توافقی خوب برای ایران می‌دانند.» بر اساس این نظرسنجی که در مصاحبه رودر رو با هزار و یک نفر و از بین افراد بالای ۱۵ سال در ماه سپتامبر انجام شده است، بیش از دوسوم ایرانیان توافق هسته‌ای را توافقی خوب می‌دانند. همچنین ۶۸ درصد در پاسخ به این پرسش که «آیا رهبری ایران توافق خوبی برای کشورتان انجام داده؟» گفته‌اند بله. فقط ۱۰ درصد گفته‌اند «نه» و ۲۲ درصد هم یا گفته‌اند نمی‌دانیم یا اینکه از جواب دادن امتناع کرده‌اند. همچنین ۴۲ درصد گفته‌اند توافق برجام وضع اقتصادی شان را بهتر خواهد کرد و ۴۱ درصد گفته‌اند برجام وضع اقتصادی شان را بدتر خواهد کرد. گالوپ در ادامه نوشت: با کورسوی امید وضع اقتصادی ایرانی‌ها به دنبال شان محدود شدن تحریم‌ها در یک‌سال گذشته کمی بهبود پیدا کرده است ولی ایرانی‌ها الان منتظر هستند ببینند چه پیش خواهد آمد.

نتایج نظرسنجی مذکور همچنین نشان داده است شمار زیادی از مردم ایران (۵۶ درصد) گفته‌اند حصول این توافقنامه زمینه بهبود روابط ایران با کشورهای غربی را فراهم کرده و البته گالوپ ادعا کرده ۵۱ درصد ایرانی‌ها نیز امیدوارند توافق مذکور به بهبود روابط ایران و امریکا بینجامد. با این وجود، نظرسنجی تأیید می‌کند که ۴۷ درصد ایرانی‌ها شیوه رهبری امریکا را نمی‌پذیرند. همچنین مؤسسه گالوپ به این نکته نیز اشاره کرده است که هنوز شمار کسانی که در ایران از واشنگتن و رهبری سیاسی امریکا حمایت می‌کنند بسیار ناچیز است و فقط ۱۹ درصد از مردم ایران در مورد اداره کنندگان کاخ سفید نظر مثبتی ارائه داده‌اند. براساس این نظرسنجی، فقط ۵ درصد ایرانی‌ها کاملاً مطمئن هستند که امریکا به تعهدات خود در برجام پایبند می‌ماند. ۴۰ درصد اطمینان کمی دارند، ۱۸ درصد چندان اطمینانی ندارند و ۲۳ درصد هم کاملاً مطمئن هستند امریکا به برجام پایبند نخواهد ماند. این در حالی است که به رغم توافق هسته‌ای، باراک اوباما، رئیس جمهور امریکا ۱۱ نوامبر قانون وضعیت فوق‌العاده علیه ایران را برای یک سال دیگر تمدید کرد و بی‌اعتمادی به این کشور در ارتباط با اجرای برجام بیش از پیش افزایش یافت. تمدید این فرمان با روح توافق برجام در تضاد بود چرا که در کنار محدود شدن فعالیت‌های هسته‌ای ایران لغو تحریم‌ها علیه ایران نیز به عنوان یکی از اصول و مبانی اساسی در برجام تعریف شده است.

■ **برجام الزام‌آور نیست**

در شرایطی که انتظار می‌رفت به تناسب سیاست‌های راستی آزمایی ایران، کشورهای غربی نیز گام‌هایی اساسی را برای لغو تحریم‌ها اجرا کنند ولی مقامات غربی همچنان به الزام آور بودن این توافق اصرار دارند تا از زیر بار تعهدات خود شانه خالی کنند. پایگاه اینترنتی نشنال ریویو روز چهارشنبه نوشت: وزارت خارجه امریکا اذعان کرده است توافق هسته‌ای ایران قانوناً الزام‌آور نیست. این پایگاه اینترنتی در گزارشی به قلم جول گِرک نوشت: «دولت اوباما طی نامه‌ای به مایک پومپئو عضو جمهوریخواه مجلس نمایندگان امریکا اذعان کرد باراک اوباما از مقامات ایرانی نخواسته است توافق هسته‌ای را امضا کنند و این توافق از نظر قانونی الزام آور نیست.» جولیا فریفیلد، معاون وزیر امور خارجه امریکا در امور قانونگذاری در روز نوزدهم ماه نوامبر در نامه‌ای اعلام کرد: «طرح جامع اقدام مشترک یک معاهده یا توافقنامه اجرایی نیست و یک سند امضا شده محسوب نمی‌شود.»

■ **آژانس نظرات تیم هسته‌ای را در نظر می‌گیرد**

حمید بعیدی‌نژاد رئیس تیم کارشناسی مذاکره کننده ایران در صفحه اینستاگرام خود درمورد دیدار هیئت ایرانی در وین با تیم آژانس بین المللی انرژی اتمی نوشت: «آژانس بین‌المللی اتمی اعلام کرد که حتی‌الامکان نظرات تیم مذاکره کننده ایران را در گزارش نهایی مدیر کل آژانس در نظر می‌گیرد.» بعیدی‌نژاد در این یادداشت افزود: «در جلسه اخیر تیم ایرانی با تیم آژانس بین المللی انرژی اتمی در وین محورهای جمع بندی آژانس از مجموعه یافته‌های خود از موضوع پی ام دی (PMD) قبل از ارائه گزارش نهایی که قرار است روز اول دسامبر (۱۰ آذر) در وین منتشر شود، مورد بحث و بررسی قرار گرفت.»

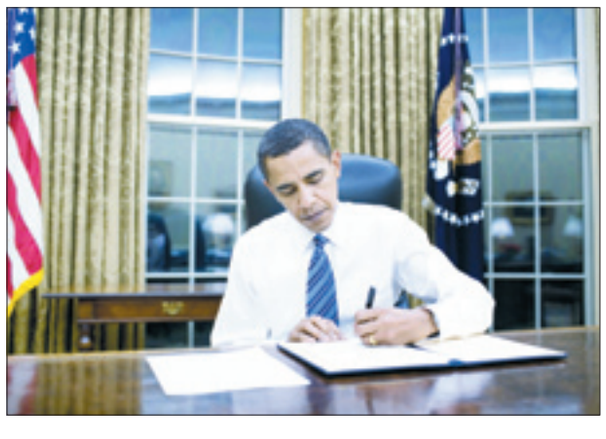

نگاه

دکتر سید نعمت‌الله عبدالرحیم‌زاده

پاسخ روسیه به خنجر خائنانه ترکیه

هنوز ساعاتی از سقوط یک بمب‌افکن روسی سوخو ۲۴ توسط جت‌های اف ۱۶ ترکیه نگذشته بود که ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه این اقدام ترکیه را به خنجری توصیف کرد که «همدستان تروریست‌ها به پشت روسیه» می‌زنند و تأکید کرد: «هرگز جنایاتی مانند امروز را تحمل نمی‌کنیم.» هر چند از ابتدای بحران سوریه، منافع و اهداف روسیه و ترکیه در این بحران تضاد جدی داشتند اما تا کنون این لحن تند از سوی پوتین شنیده نشده بود و دیگر مقامات ارشد کرملین هم این لحن را دنبال کرده‌اند تا آنجا که دیمیتری مدودف، نخست وزیر روسیه در این مورد گفت که اقدام ترکیه مجرمانه بود. روشن است که این حد از واکنش تند کرملین نمی‌تواند ماجرا را به همین حد تمام کند و باید انتظار پاسخ جدی کرملین در برابر ترکیه بود. به همین جهت است که دولتمردان ترکیه متوجه وضعیت خطیر خود شده‌اند و سعی دارند به نوعی از کرملین دلجویی کنند. روزنامه حریت ترکیه خبر از تماس تلفنی مولود چاووش اوغلو، وزیر خارجه ترکیه با سرگئی لاوروف وزیر خارجه روسیه داده که در این تماس از ساقط شدن بمب‌افکن روسی ابراز تأسف و ناراحتی کرده و احمد داوداوغلو، نخست وزیر ترکیه هم ضمن دوست و همسایه خواندن روسیه از باز نگه داشتن کانال‌های ارتباطی با روسیه گفته است.

حالا مسئله اصلی این است که خشم کرملین از این نحو دلجویی ترکیه فروکش می‌کند یا لفاظی دولتمردان ترکیه تأثیری در واکنش جدی روسیه نخواهد داشت. اولین عنصر برای تحلیل این موضوع در توجه به اصل اتفاق و تأثیر آن در موقعیت روسیه است که سعی می‌کند به عنوان یک قدرت بین‌المللی در بحران سوریه نقش‌آفرینی کند. روسیه بمب‌افکن‌های خود را در آسمان سوریه از ۳۰ سپتامبر به پرواز درآورد و در این مدت سعی امریکا و متحدانش بیشتر بر ایجاد هماهنگی با طرف روسی بود تا اتفاقی شبیه اقدام ترکیه پیش نیاید. از این جهت، حمله ترکیه به بمب‌افکن روسی خارج از قاعده کاری بود که در این مدت رعایت شد و ترکیه با این حمله پا را بسیار بیشتر از حد و اندازه خود گذاشته و در عمل، مقابل روسیه چنگ و دندان نشان داده است. ترکیه با این چنگ و دندان نشان دادن سعی می‌کند دست کم روسیه را از حملات هوایی به منطقه مرزی خود با سوریه بازدارد و بهانه‌اش هم حمایت از ترکمن‌های حاضر در این منطقه است چرا که با این بهانه می‌خواهد حیاط خلوتی در شمال سوریه داشته باشد و از آن برای ایجاد منطقه پرواز ممنوع استفاده کند. با این وجود، پاسخ روس‌ها نشان می‌دهد حمله ترکیه و خنجری که از پشت زده‌اند، نتیجه عکس برای آنها در پی دارد. لاوروف در نشست خبری به این هدف از منطقه امن اشاره کرده و در عین حال از ادامه حملات روسیه به مواضع تروریست‌ها گفته است. ژنرال سرگئی شویگو، وزیر دفاع روسیه از استقرار سیستم دفاع هوایی اس-۴۰۰ در پایگاه هوایی حمیمیم شهر لاذقیه سوریه گفته، جدای از اینکه دست کم یک جنگنده بمب‌افکن‌ها را اسکورت می‌کند تا مانع این نوع حملات شود. از طرف دیگر، رزم‌ناو روسی مسکو مجهز به موشک‌های هدایت شونده و سیستم دفاع هوایی فورت، مشابه اس-۳۰۰، در سواحل استان لاذقیه مستقر شده و ژنرال سرگئی رودسکوی یکی از مقامات ارشد ستاد کل ارتش روسیه گفته: ما هشدار می‌دهیم هر هدفی که یک تهدید بالقوه محسوب شود را نابود می‌کنیم. روسیه به این نحو اقدامات لازم را انجام می‌دهد تا اجازه تکرار چنین جسارتی را به ترکیه ندهد و به بیان دیگر، مشت آهنین خود را در برابر ترکیه نشان می‌دهد تا آنکه جرئت خنجر از پشت زدن را نداشته باشد. تنبیهات اقتصادی مثل لغو برنامه تروریسم به ترکیه و ایجاد محدودیت در کار شرکت‌های ترکیه‌ای و شاید بازنگری در نحوه ارسال گاز به ترکیه از جمله مواردی است که روس‌ها از حالا در مورد آن صحبت می‌کنند، بنابر این ترکیه در برابر خنجری که از پشت به روسیه زده نه تنها با مشت آهنین این کشور روبه‌رو می‌شود بلکه باید منتظر اقدامات تنبیهی روس‌ها بماند تا آن حد و حدود خود را شناخته و بفهمد که نمی‌تواند تنها با حمایت لفظی شرکایی مثل ناتو و امریکا به قدرتی مثل روسیه چنگ و دندان نشان بدهد. این وضعیت ترکیه می‌تواند موجب تضعیف موقعیت این کشور در پرونده سوریه بشود که بعد از وین ۱ و ۲ روند آن شتاب و جدیت بیشتری پیدا کرده است. حالا روسیه به عنوان یکی از اصلی ترین پایه‌های این روند نمی‌تواند عمل خصمانه ترکیه را فراموش کند و به این کشور اجازه دهد نقشی تعیین کننده در این روند داشته باشد.

دورنما

آرژانتین در قراردادهای هسته‌ای با چین و روسیه هم بازنگری می‌کند

رئیس جمهور جدید آرژانتین در اولین نشست مطبوعاتی خودش گفته که تفاهم سال ۲۰۱۳ با ایران درباره آمیا را ملغی خواهد کرد و حالا هم می‌گوید که قراردادهای هسته‌ای این کشور با چین و روسیه را هم بازبینی خواهد کرد.

به گزارش «جوان»، «مائوریسیو ماکری» رئیس جمهور جدید آرژانتین که یک‌شنبه با حدود ۵۱ درصد آرا، انتخاب شده گفته که «سوسانا مالکورا» وزیر امور خارجه، تجارت بین‌المللی و فرهنگ دولت جدید این کشور خواهد بود. او جایگزین «هکتور تیمرمن» وزیر امور خارجه دولت فعلی آرژانتین می‌شود که در برقراری روابط با ایران و کشورهایی مانند روسیه و چین نقش مهمی داشت. حالا «مائوریسیو ماکری» نه تنها تیمرمن را تغییر داده بلکه قصد دارد مناسبات بوینوس آیرس را به طور کامل زیر و رو کند. دولت انگلیس در اولین موضع گیری درباره انتخاب ماکری گفته که امیدوار است ماکری «قلدری» آرژانتین در قبال جزایر مورد مناقشه فالکلند را کنار بگذارد. روزنامه جروزالم پست هم دیروز در یادداشتی نوشته اسرائیل و آرژانتین یک فرصت جدید برای نزدیکی دوباره دارد. این در حالی است که به گزارش فارس، رسانه کوبایی «پرنسا لاتینا» گزارش کرده که دولت جدید آرژانتین قراردادهای هسته‌ای این کشور با چین و روسیه را مورد بازبینی قرار خواهد داد. «امیلیو اپود» مشاور «ماکری» در زمینه انرژی در این رابطه عنوان کرد: نمی‌خواهیم این قراردادها را مورد ارزشیابی قرار دهیم اما منطق حکم می‌کند که آنها را بازبینی کنیم چرا که بناست پول و تکنولوژی کشور در طول چند دهه در اختیار این قراردادها باشد. چندی پیش نماینده «کریستینا فرناندز» رئیس جمهور کنونی آرژانتین در چارچوب اجلاس رهبران کشورهای عضو گروه «جی ۲۰» که در ترکیه برگزار شد، توافق‌های مهمی برای ساخت مراکز هسته‌ای در آرژانتین با چین امضا کرد. در ماه آوریل (اردیبهشت) نیز «فرناندز» و «ولادیمیر پوتین» رئیس جمهور روسیه توافق ساخت یک مرکز غنی‌سازی اورانیوم در آرژانتین را امضا کردند، این توافق در چارچوب انجمن راهبرد مشترک آرژانتین و روسیه به امضا رسید. «پود» با انتقاد از امضای این توافق‌ها در طول یک سال گذشته از سوی دولتی که در پایان راه حکمرانی قرار داشته است، از روسیه خواست تا شرایط این توافق را برای بررسی از سوی دولت جدید روی میز مذاکره قرار دهد.

خبر

سیا: «ابو محمد العدنانی» مغز متفکر واقعی حملات پاریس است

منابع «سیا» فاش کردند که انفجارها و حملات تروریستی اخیر در پاریس و بیروت، تحت نظارت «ابومحمد العدنانی»، یکی از رهبران داعش در سوریه و مسئول عملیات‌های این گروه تروریستی در خارج انجام شد.

به گزارش ایسنا، مسئولان سازمان اطلاعات مرکزی امریکا (سیا) به روزنامه «نیویورک تایمز» اعلام کردند پیش از آنکه حملات تروریستی پاریس به وقوع بپیوندد، تماس‌های اینترنتی میان «عبدالحمید اباعود» که از وی به عنوان مغز متفکر حملات پاریس یاد شده و رهبران داعش در سوریه برقرار شده بود. به گفته این مسئولان انفجارهای اخیر در لبنان نیز با نظارت رهبران داعش در سوریه انجام شد و مزدوران داعش در خاک این کشور دست به چنین انفجارهایی زدند.